

DI 363337

ADVIES LANDSCHAPSPLAN

Omlegging N9 - De Stolpen

OT 103334

①

ADVIES LANDSCHAPSPLAN

Omlegging N9 - De Stolpen

BIBLIOTHEEK

Bouwdienst Rijkswaterstaat

Postbus 20.000

3502 LA Utrecht

BIBLIOTHEEK BOUWDIENST RIJKSWATERSTAAT

NR. 2 7101 BDH

december 2003

OPDRACHTGEVER:
RIJKSWATERSTAAT
DIRECTIE NOORD-HOLLAND

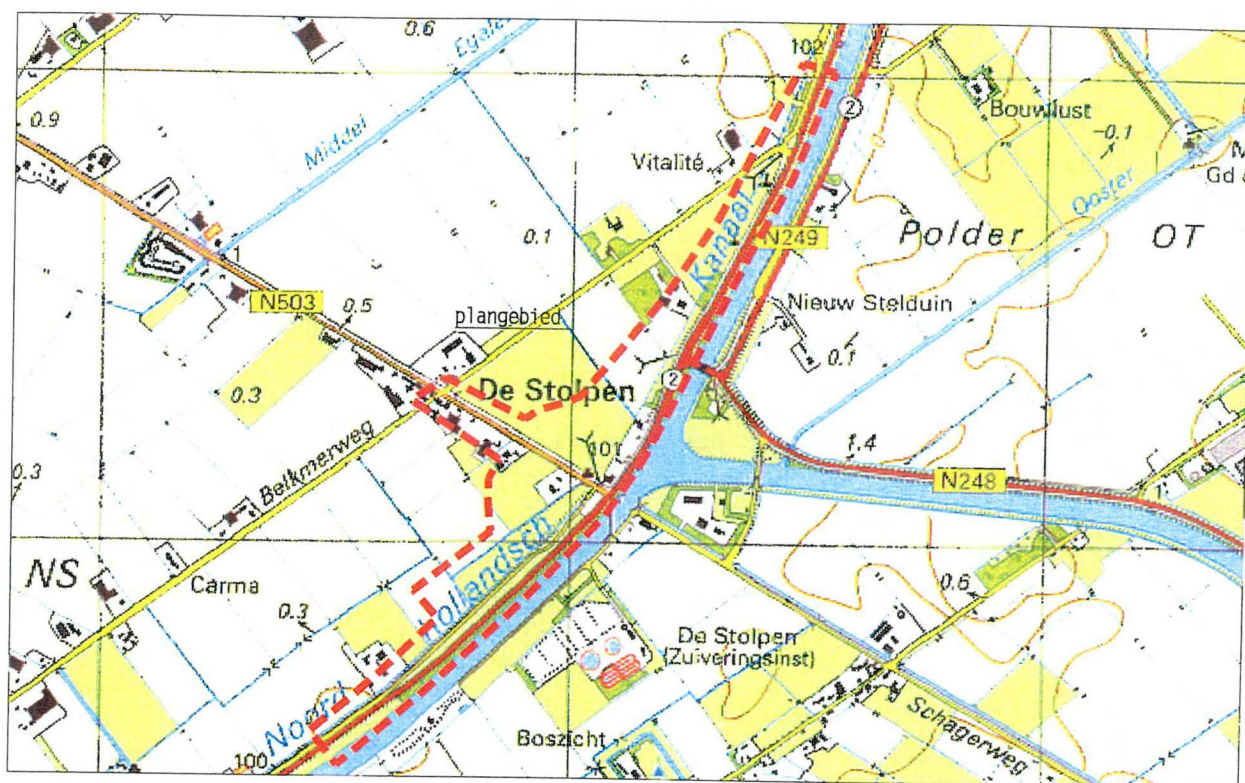

KEES HUND
T. & L.
ARCHITECT

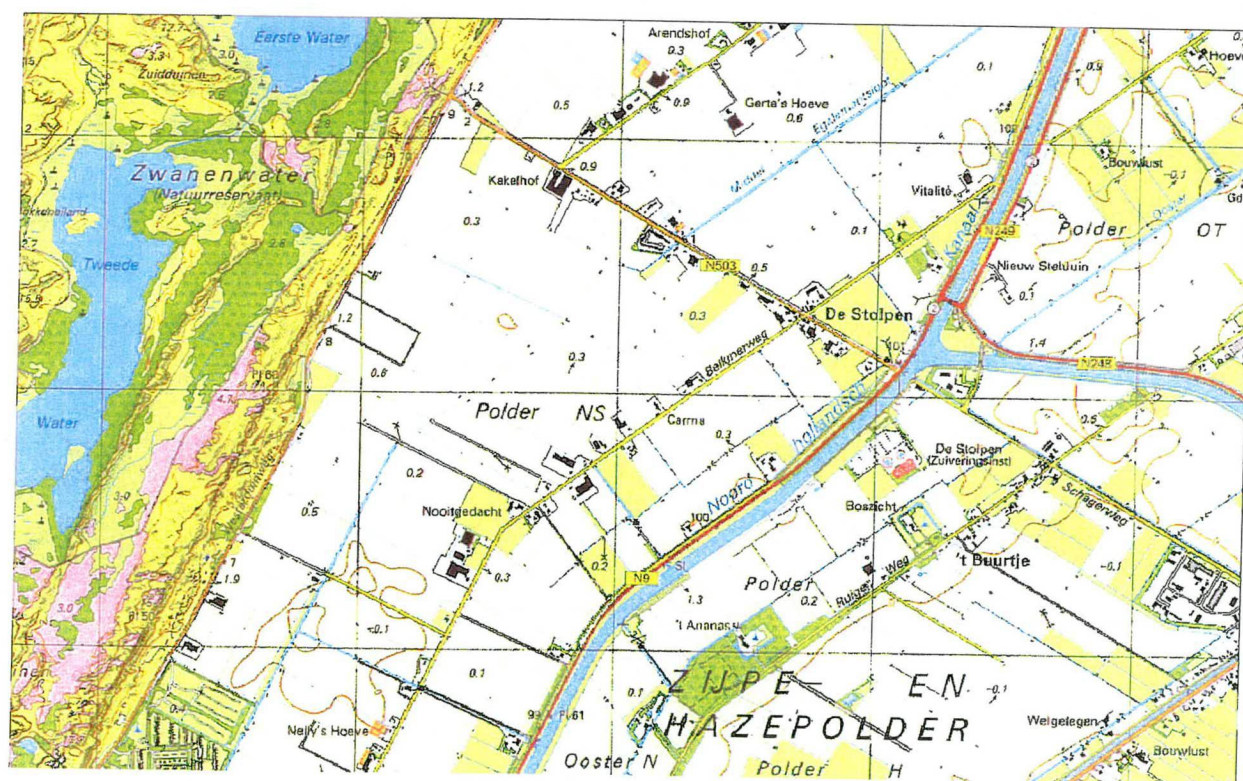
INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	9
1.1	Aanleiding, doel en functie.....	9
1.2	Plan- en studiegebied.....	9
1.3	Werkwijze.....	9
1.4	Plankader	9
1.5	Leeswijzer	9
2.	RANDVOORWAARDEN EN UITGANGSPUNTEN	11
2.1	Identiteit landschap	11
2.2	Landschapsvisie trajectnota.....	11
2.3	Overeenkomsten en verschillen tussen De Stolpen en Schoorldam	12
2.4	Uitgangspunten landschapsplan.....	13
3.	LANDSCHAP	15
3.1	Geologie	15
3.2	Occupatie.....	15
3.3	Bodem, hoogteligging en waterhuishouding	17
3.4	Landschap.....	17
3.5	Rijksweg N9	17
4.	PLANBESCHRIJVING DE STOLPEN	19
4.1	Inleiding	19
4.2	Landschapsplan de Stolpen.....	19
4.3	Planonderdelen	21
5.	BALANS VOOR DE BOSWET	27
5.1	Verwijderde beplanting.....	27
5.2	Aangebrachte beplanting.....	27
6.	SUGGESTIES VOOR TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN	29
6.1	Inleiding.....	29
6.2	Suggesties	29
	GERAADPLEEGDE LITERATUUR.....	33

figuur 1: Plangebied (bron: Topografische Dienst)

figuur 2: Studiegebied (bron: Topografische dienst)

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding, doel en functie

Aanleiding

Op 19 maart 2003 heeft de minister van Verkeer en Waterstaat het standpunt ingenomen ten aanzien van de trajectnota/MER N9 Koedijk-De Stolpen.

In dit standpunt is bepaald dat een Ontwerp Tracé Besluit (OTB) gebaseerd op het Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA) wordt voorbereid voor de omleggingen Schoorlham en De Stolpen. De omleggingen, in het MMA uitgewerkt met rotondes, worden uitgevoerd met ongelijkvloerse kruisingen met bijbehorende aansluitingen en zijn geschikt voor een snelheid van 80 km. per uur.

Het voorliggende rapport kan worden gezien als een advies voor het landschapsplan dat uiteindelijk in het OTB wordt opgenomen. Dit advies beperkt zich tot de omlegging van de N9 bij De Stolpen. Voor de omlegging van de N9 bij Schoorlham is tevens een adviserend landschapsplan opgesteld.

Doel

Het doel van dit landschapsplan is het inpassen van de omlegging op een aanvaardbare en logische manier in het bestaande landschap.

Functie

Het uiteindelijke landschapsplan moet gaan functioneren als basisrapport voor de later te realiseren inrichtings- en groenbeheerplannen. Dit geldt voor het gebied binnen de (toekomstige) grenzen van het Rijksweggebied (het plangebied).

Daarnaast bevat dit rapport suggesties welke buiten de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat vallen. Deze suggesties zijn bedoeld zijn als verdere ontwikkelingsmogelijkheid van het gebied na realisering van de omlegging. Deze voorstellen worden niet in het OTB opgenomen maar wel besproken met de belanghebbende instanties zoals de gemeenten, provincie, het waterschap en Dienst Landelijk Gebied.

1.2 Plan- en studiegebied

Het plangebied, voor dit landschapsplan, bestaat uit het gebied dat binnen het werkgebied van Rijkswaterstaat valt bij de inrichting van het toekomstige tracé van de N9. Het studiegebied wordt gevormd door het plangebied en zijn landschappelijke omgeving (zie *figuur 1 en 2*).

1.3 Werkwijze

Bij de ontwikkeling van het landschapsplan zijn drie stappen doorlopen: vaststellen uitgangspunten, ont-

wikkelen van een visie en een ontwerptraject en het uitwerken van het landschapsplan.

Voorts is ten behoeve van dit plan overleg gevoerd met ambtelijke vertegenwoordigers van de gemeente Zijpe en de provincie Noord-Holland. Met hen zijn uitgangspunten en de voorstellen die verwoord en verbeeld zijn in dit plan besproken. Tevens zijn belangstellende bewoners van de gemeente geconsulteerd op een speciaal hiertoe georganiseerde brainstormavond.

De belangrijkste opmerkingen van de aanwezige bewoners:

- Een directere fietsverbinding tussen de Stolperbrug en de parallelweg
- Een betere visuele en geluidswerende afscherming van de rotonde en de wegen langs het Noordhollandsch Kanaal t.b.v. de bewoners aan de overzijde van het kanaal.

In het landschapsplan zijn deze wensen als volgt verwerkt:

- In het verlengde van de Stolperbrug is een fiets-/voetbrug over de N9 opgenomen
- Langs de oprit en bij de rotonden zijn tuimeldijkjes aangebracht. Tussen de weg en het kanaal is, aansluitend op dit tuimeldijkje, in het ontwerp een geluidsbepoortend keermuur-tje aangebracht. Tevens is meer opgaande beplanting langs het kanaal toegevoegd.

1.4 Plankader

Bij het opstellen van dit plan is uitgegaan van het voorgestelde tracé en het vigerend beleid van de verschillende overheden. Daarnaast vormen de richtlijnen van Rijkswaterstaat voor ontwerp en ecologie de basis voor dit landschapsplan. Het vertrekpunt voor het landschapsplan is de landschapsvisie uit de trajectnota N9 Koedijk-De Stolpen.

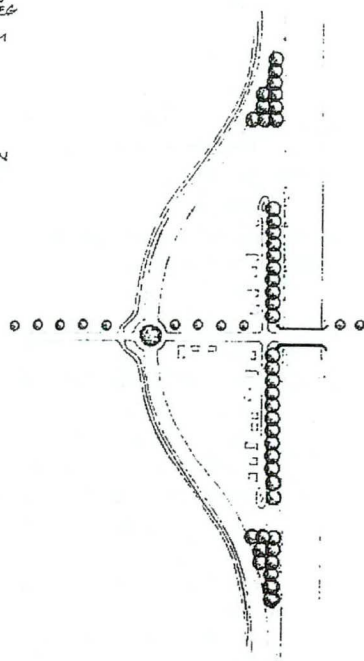
1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de uitgangspunten en randvoorwaarden benoemd op basis waarvan het landschapsplan is opgebouwd. Hoofdstuk 3 schetst de opbouw van het landschap en de visueel ruimtelijke aspecten van het studiegebied. In Hoofdstuk 4 wordt het ontwerp van het landschapsplan gepresenteerd en worden de verschillende planonderdelen toegelicht. Hoofdstuk 5 geeft een overzicht van de te verwijderen en aan te brengen beplanting m.b.t. de boswet en in hoofdstuk 6 worden suggesties gegeven voor mogelijke toekomstige ontwikkelingen.

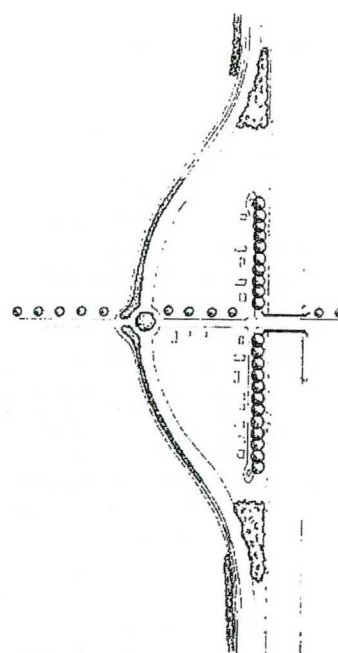
De tekst is verduidelijkt met foto's van de bestaande situatie en met foto's die verwijzen naar een mogelijke toekomstige situatie (voorbeeldfoto's).

- GESLOTEN IEPENRIJ LANGS
HERECONSTRUEERDE OUDE WEG
- RIJ V. KLEINE BOOMSOORT M
GROTE PLANTAFSTAND
DWAARS VERBINDING
- CLUSTER POPULIEREN BIJ
BEGINPUNTEN OMLEIDING
SCHORPOLDAM
- WINDSINGEL-BOSJE BIJ
BEGINPUNTEN OMLEIDINGEN
ZIJPE- EN HAZEPOLDER
- WINDSINGELS ZIJPE- EN
HAZEPOLDER

ROTONDE, ZUIDELIJK DEEL

ROTONDE, NOORDELIJK DEEL

figuur 3: Principe landschappelijke inpassing omleidingen
(bron: Trajectnota N9 Koedijk - De Stolpen)

foto: Panorama met zicht op duinenrij nabij Stolperweg

2. RANDVOORWAARDEN EN UITGANGSPUNTEN

2.1 Identiteit landschap

Voorop bij het maken van het landschapsplan staat dat de identiteit van het landschap in de omgeving van de Stolpen bepalend is voor de landschappelijke inpassing. Het nuchtere landschap van de Zijpe- en Hazepolder vormt de basis voor het landschapsplan. De grote openheid van het gebied, de windgeschoren erfbeplanting en het contrast met het duinlandschap hebben er toe geleid dat landschappelijke ingrepen gezocht zijn in mathematische grondlichamen en lineaire laanbeplanting, met andere woorden: het landschapsplan vloeit voort uit de bestaande landschappelijke structuur.

2.2 Landschapsvisie trajectnota

In de trajectnota is een aantal uitgangspunten en randvoorwaarden verwoord voor de herinrichting van de N9 tussen de Koedijk en de Stolpen. Voor de inrichting van de omlegging bij de Stolpen zijn de volgende uitgangspunten bepalend (zie ook figuur 3).

Het landschapsplan dient aan te sluiten bij de eerder opgestelde landschapsplannen door de Dienst Landelijk Gebied.

Het traject tussen Koedijk en De Stolpen dient qua vormgeving en beplanting aan te sluiten bij het reeds eerder aangepakte traject tussen De Stolpen en Den Helder.

De N9 wordt als onderdeel van het landschap beschouwd en vormgegeven, de omleidingen zijn autonoom ten opzichte van het omringende landschap en vormen accenten in de open omgeving.

De verschillende landschapstypen dienen in de inrichting van de weg en de omleidingen weergegeven te worden.

De huidige ruimtelijke opbouw van de weg dient in stand te worden gehouden (grotendeels onbeplant, naar het noorden toe meer beplantingsstroken).

Eenheid in het ontwerp qua dwars- en lengteprofiel, wegmeubilair, geluidswerende voorzieningen en kunstwerken.

Bij de omleidingen dient zorgvuldig te worden omgegaan met de kleinschaligheid van de woonkernen en de grootschaligheid van de ingreep en het open karakter van de omgeving.

Geluidswerende voorzieningen dienen zorgvuldig te worden ingepast en vormgegeven.

foto: Windgeschoren beplanting in de Zijpe

foto: Vervolg panorama (Stolperweg)

De relatie tussen de N9 en het Noordhollandsch-Kanaal dient over het gehele traject in stand te worden gehouden en waar nodig te worden versterkt (ook bij de omleidingen).

Knelpunten in ecologische relaties en kwaliteiten dienen te worden beperkt, ontwikkeling van ecologische wegbermen dient te worden gestimuleerd door aangepast beheer.

2.3 Overkomsten en verschillen tussen De Stolpen en Schoorl

In de landschapsplannen voor De Stolpen en Schoorl is er voor gekozen om de continuïteit van de N9 te waarborgen door gebruik te maken van dezelfde beeldvormende elementen (gelijkvormige viaducten, en geluidsbeperkende voorzieningen).

Het belangrijkste uitgangspunt van beide landschapsplannen zijn de verschillende landschapstypen. Deze verschillende landschapstypen vormen de basis voor de eveneens verschillende uitwerkingen van de landschapsplannen voor De Stolpen en Schoorl.

De herkenbaarheid van de doorsnijdingen van de bebouwde dwarslinten is gewaarborgd door de afslagen ieder hun eigen identiteit te geven.

De identiteit van de afslagen wordt bepaald door de verschillen in bebouwing, de verschillen in het omleggen van de N9 en de verschillen in de karakteristieke landschappelijke eenheden waar de N9 doorheen loopt.

De ingrepen in het landschap zijn als autonome, nieuwe ontwikkelingen beschouwd. Met de landschapsplannen wordt een antwoord gegeven op de nieuwe landschappelijke situatie.

foto: Windgeschoren beplanting

foto: Noordhollandsch Kanaal

foto: Panorama van de Zijerpolder

foto: Weg-/erfplanting langs de Belkmerweg

foto: Noordhollandsch Kanaal (foto: RWS)

foto: Vervolg panorama

2.4 Uitgangspunten Landschapsplan De Stolpen

De uitgangspunten die genoemd zijn in de trajectnota zijn in het landschapsplan voor de verlegde N9 bij De Stolpen gehanteerd. Het karakteristieke contrast tussen de grote openheid van het polderlandschap en de meer gesloten linten bij de dwarsverbindingen naar het kanaal zijn in het landschapsplan gehandhaafd en zelfs enigszins versterkt.

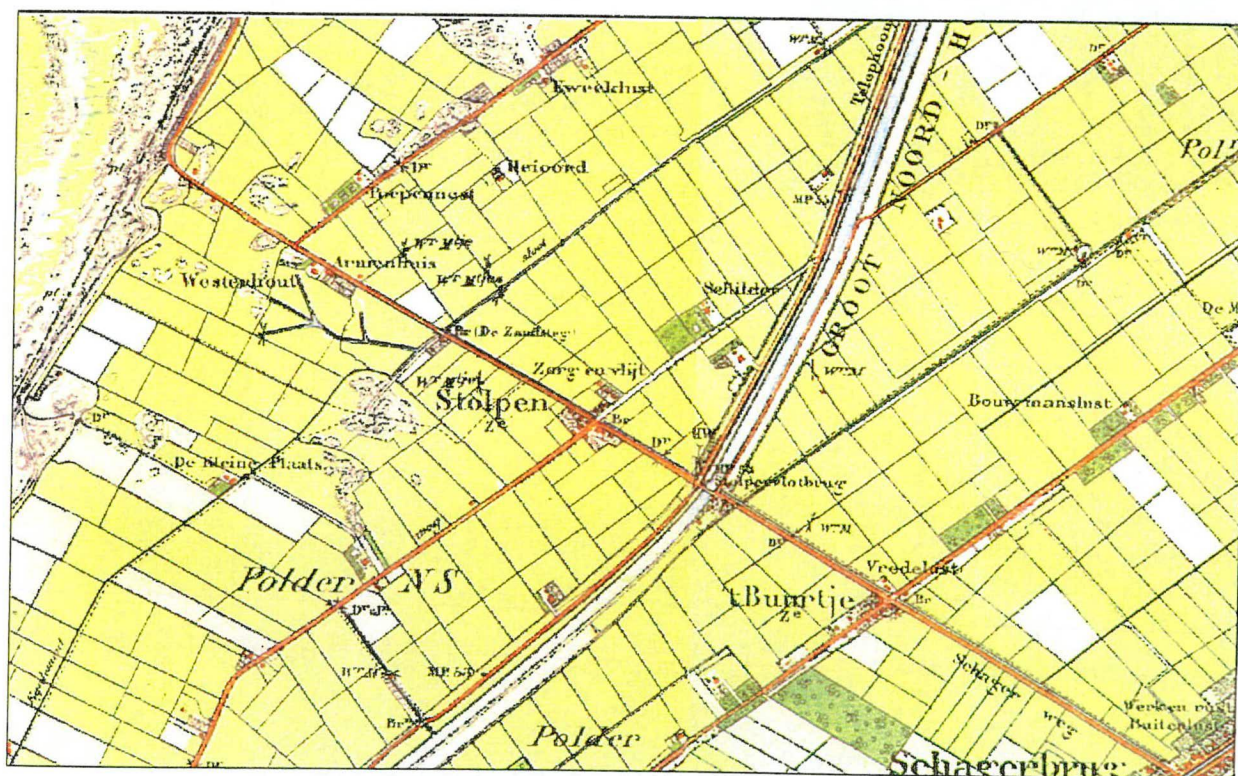
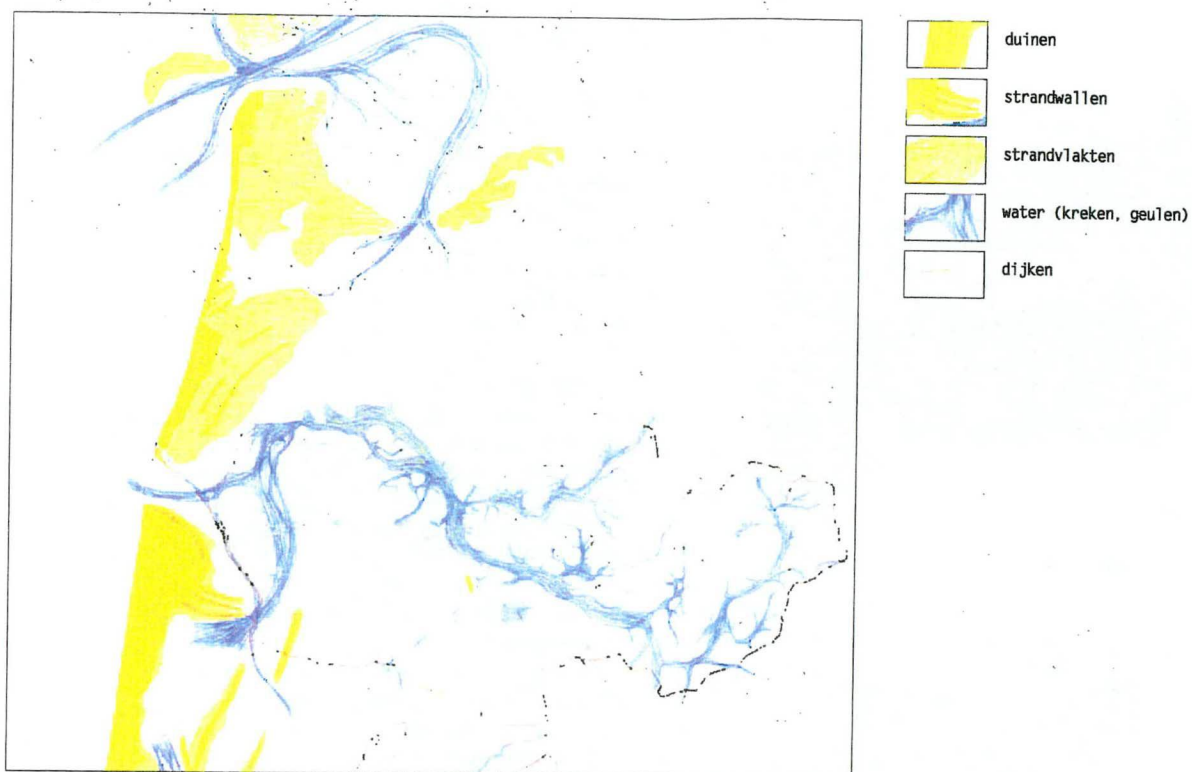
De grote openheid van het landschap is gehandhaafd. Alleen waar de weg de lintvormige bebouwing van de Stolperweg doorsnijdt, is de kenmerkende landschappelijke verdichting van deze dwarsverbinding met opgaande elementen versterkt. De openheid en het, in de trajectnota gewenste, zicht op het kanaal en het polderlandschap is vergroot door de noodzakelijke amovering van de bestaande woningen langs de N9 ter hoogte van De Stolpen.

Eenheid in ontwerp ontstaat doordat, in zowel het landschapsplan voor de Stolpen als voor Schoorlham, dezelfde beeldvormende elementen opgenomen zijn zoals tuimeldijkjes en brede bermen.

Bij de omlegging wijkt de weg van het kanaal af, daarom is het uitgangspunt 'het in standhouden van de directe relatie tussen de N9 en het Noordhollandsch Kanaal' gewijzigd en luidt deze nu: 'Bij de omleidingen dient de relatie tussen de weg en het kanaal, op het punt waar de aansluiting weer op het oude tracé komt, waarbaar zijn'.

Door de bochten in het nieuwe tracé zal het zicht op het kanaal meer geaccentueerd worden. Tevens zijn in het landschapsplan voor de Stolpen, zoals in de landschapsplannen van Dienst Landelijk Gebied, de ingesloten driehoeken tussen de weg en de kanaaldijk van opgaande beplanting voorzien en is in de buitenbocht opgaande beplanting aangebracht. Ook hierdoor wordt het zicht op het kanaal geaccentueerd.

foto: Windmolen in de Zijpe

foto: Bollenteelt in de Zijpe

foto: Buurtschap De Stolpen nabij de Belkmerweg

3. LANDSCHAP

3.1 Geologie

Het gebied tussen de duinen van Petten en Callants-oog en de Westfrieze Zeedijk heeft altijd onder de invloed gestaan van de zee. Het gebied rond de latere Zijpe- en Hazepolder vormde onderdeel van een grote geul welke in verbinding stond met de Noordzee (zie figuur 4). Door de 'zeegaten' in de duinenrij had de zee vrij spel. Vooral in de late Middeleeuwen (1100-1400) was de gehele Noordkop in een waddegebied veranderd. Pas in de zestiende eeuw is men begonnen met het bedijken/ontginnen van het gebied. Deze ontginningen waren zowel in technisch als financieel opzicht een moeilijke opgave. Het waren particuliere ondernemingen van vooral Amsterdamse kooplieden, die in een tijd van grote bevolkingsgroei en sterk stijgende prijzen van agrarische producten, de bedijking van de Zijpe en de Wieringerwaard ter hand namen. In 1597 werd de Zijpe- en Hazepolder drooggelegd en in 1610 viel de Wieringerwaard deze eer ten beurt.

3.2 Occupatie

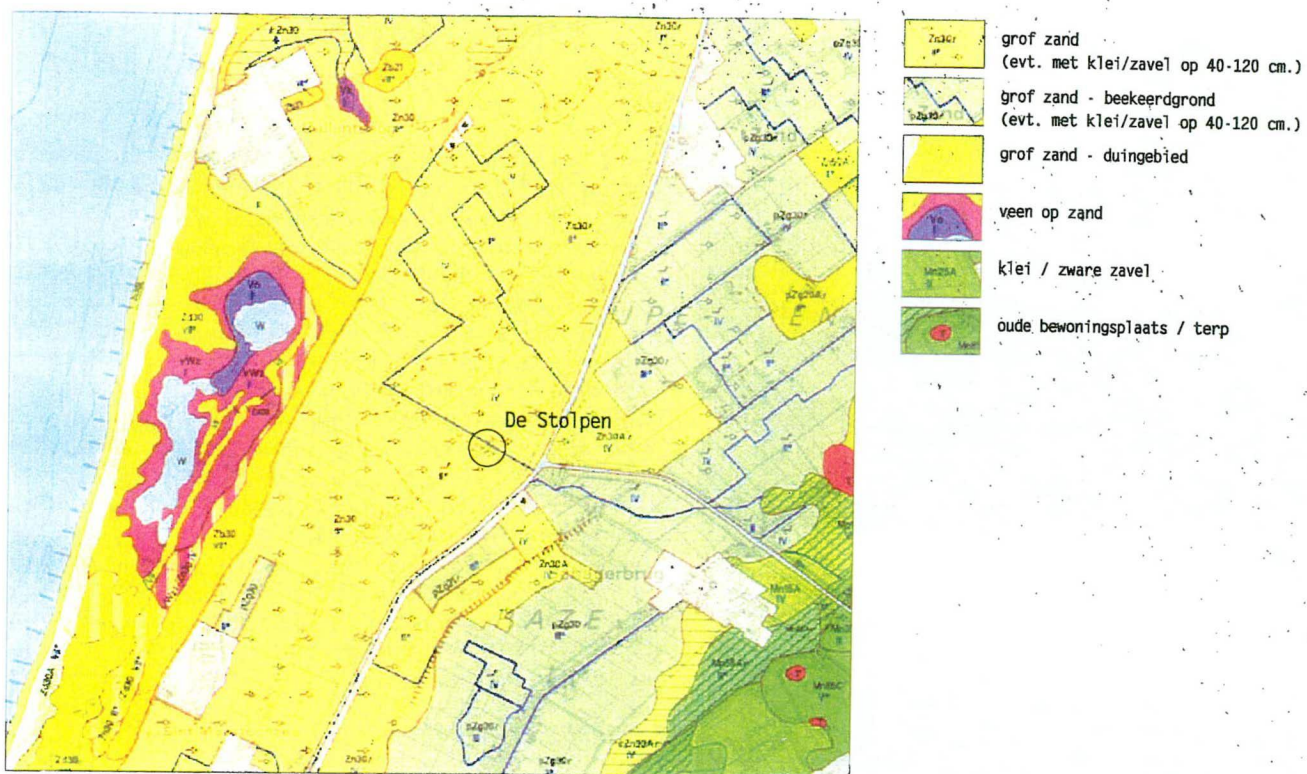
De Zijpe- en Hazepolder is de oudste bedijkingspolder in de kop van Noord-Holland. In deze polder vinden we nog altijd sporen terug van de stedelijke grootgrondbezitters die hier hun 'buiten' hadden. In de gevels van diverse boerderijen bevinden zich nog gevelstenen die herinneren aan de verdwenen buitenplaatsen.

In de polder zijn een tiental windmolens bewaard gebleven, evenals enkele eendenkooien en het struweel langs de Ruigeweg. Het westelijk deel van de polder, nabij de duinen, was lang onbewoond. De eerste nederzettingen ontstonden bij de bruggen over de Groote Sloot aan de wegen naar het oude land van West-Friesland. Voorbeelden hiervan zijn Burgerbrug, Schagerbrug en Sint Maartensbrug. Toen in het begin van de 19^e eeuw het Noordhollandsch kanaal werd gegraven (1824) ontstonden de buurtschappen bij de bruggen over het Kanaal. Voorbeelden hiervan zijn de Stolpen, 't Zand en Sint Maartensvlotbrug.

De weinig vruchtbare zandgrond in het westelijk deel van de polder hadden in de eerste instantie weinig waarde. Door de opkomst van de bollenteelt werden deze zandgronden echter gebruikt als bollengrond. Met de toenemende vrije tijd in de 20^e eeuw verzezen naast de bollenschuren ook diverse campings- en bungalowparken, veroorzaakt door de nabijheid van de Noordzee.

De landbouw is nog altijd van belang in dit gebied. Het westelijk deel is nog steeds ingericht voor de arbeidsintensieve bollenteelt terwijl in het oostelijk deel de veeteelt overheerst.

figuur 6: Bodemkaart omgeving de Stolpen (Bron: Stiboka)

foto: Panorama van de N9 langs het Noordhollandsch Kanaal

foto: Duinenrij nabij het Zwanewater

foto: Stolpboerderij in de Zijpe

foto: Vervolg panorama met windmolen bij 't Ananas

3.3 Bodem, hoogteligging en waterhuishouding

De opbouw van de bodem in het gebied rond de Stolpen is bepaald door de geologische ontstaansgeschiedenis en door de invloed van de zee. De bodem van het westelijk deel van de Zijpe bestaat uit grof zand wat door de zee achter de duinenrij is afgezet. Meer oostelijk is het fijnere klei afgezet. Veenvorming heeft in de Zijpe, door de grote invloed van de zee in de late Middeleeuwen, niet kunnen plaatsvinden. Veen is alleen aanwezig in de duinen rondom het Zwanewater (zie figuur 6).

De hoogste gebieden in het studiegebied worden gevormd door de duinen tussen Callantsoog en Petten (15-20 m. + NAP). De oudere dijken, zoals de Westfriese Omringdijk hebben een hoogte van ongeveer 4 m. + NAP. De kanaaldijken langs het Noordhollandsch Kanaal zijn 1-1.5 m. boven NAP. Het maaiveld ligt in het westelijk deel van de polder op ongeveer 0.50 m. boven NAP en in het oostelijk deel op ongeveer 0.50 onder NAP.

Het Noordhollandsch Kanaal heeft een winterpeil van 0.50 - NAP en een zomerpeil van 0.40 - NAP. De Zijpe- en Hazepolder heeft een winterpeil van 0.70 -, en een zomerpeil van 0.30 - NAP. De sloot langs de Stolperweg voert het water af naar het Noordhollandsch Kanaal.

3.4 Landschap

Het landschap van de Zijpe- en Hazepolder valt onder het aandijkingspolderlandschap. Tegen de bestaande Zeedijk van West-Friesland is de Zijpe- en Hazepolder als het ware aangelegd.

Het mathematische landschap van de Zijpe kenmerkt zich door rechtlijnigheid van de wegen en sloten (noord-zuid), de grote openheid, dijken, stolpboerderijen en verspreid liggende dorpen. Door de noordelijke ligging, ver van de randstad af, is de verstedelijking in dit gebied achterwege gebleven. Was aanvankelijk het belangrijkste bodemgebruik weide en akkerbouw, nu zien we een toename van de bollenteelt.

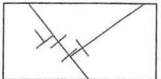

Langs de randen van de polder vormen de duinen en de dijken de belangrijkste ruimtelijke grenzen. In het midden van de polder zijn dat de dorpen, de voormalige buitenplaatsen en de wegen en erven met hun windgeschoren beplanting (o.a. Ruige Weg). Tussen de N9 en het Noordhollandsch Kanaal bevindt zich incidentele boombeplanting.

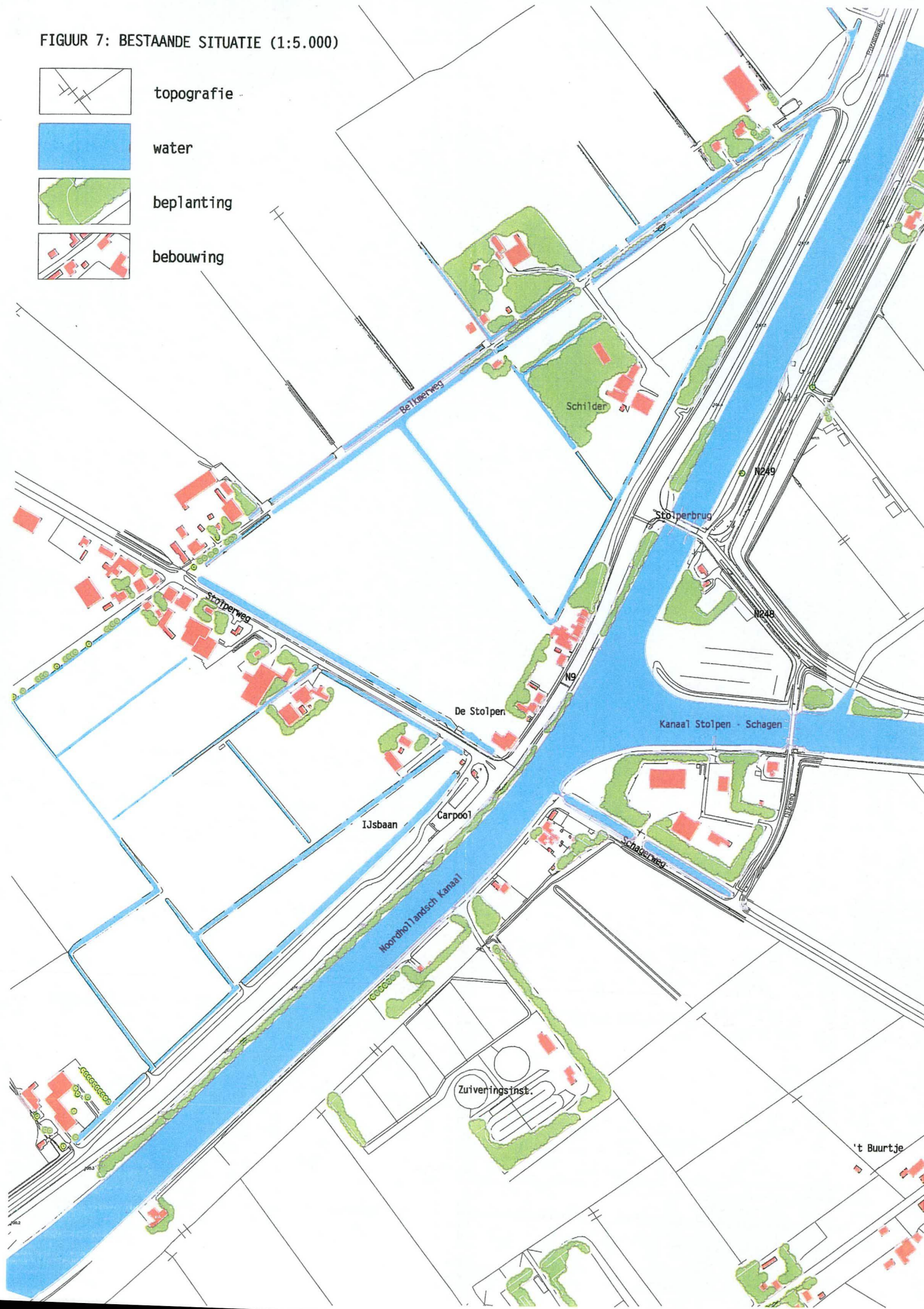
3.5 Rijksweg N9

Ter hoogte van de Stolpen ligt de N9 op de kanaaldijk, evenwijdig aan het Noordhollandsch Kanaal. Er is een afslag naar de Stolpen en de Stolperbrug. Iets ten noorden van de Stolperweg vormt de brug over het Noordhollandsch Kanaal de aansluiting tussen de N9 en Schagen (de N248).

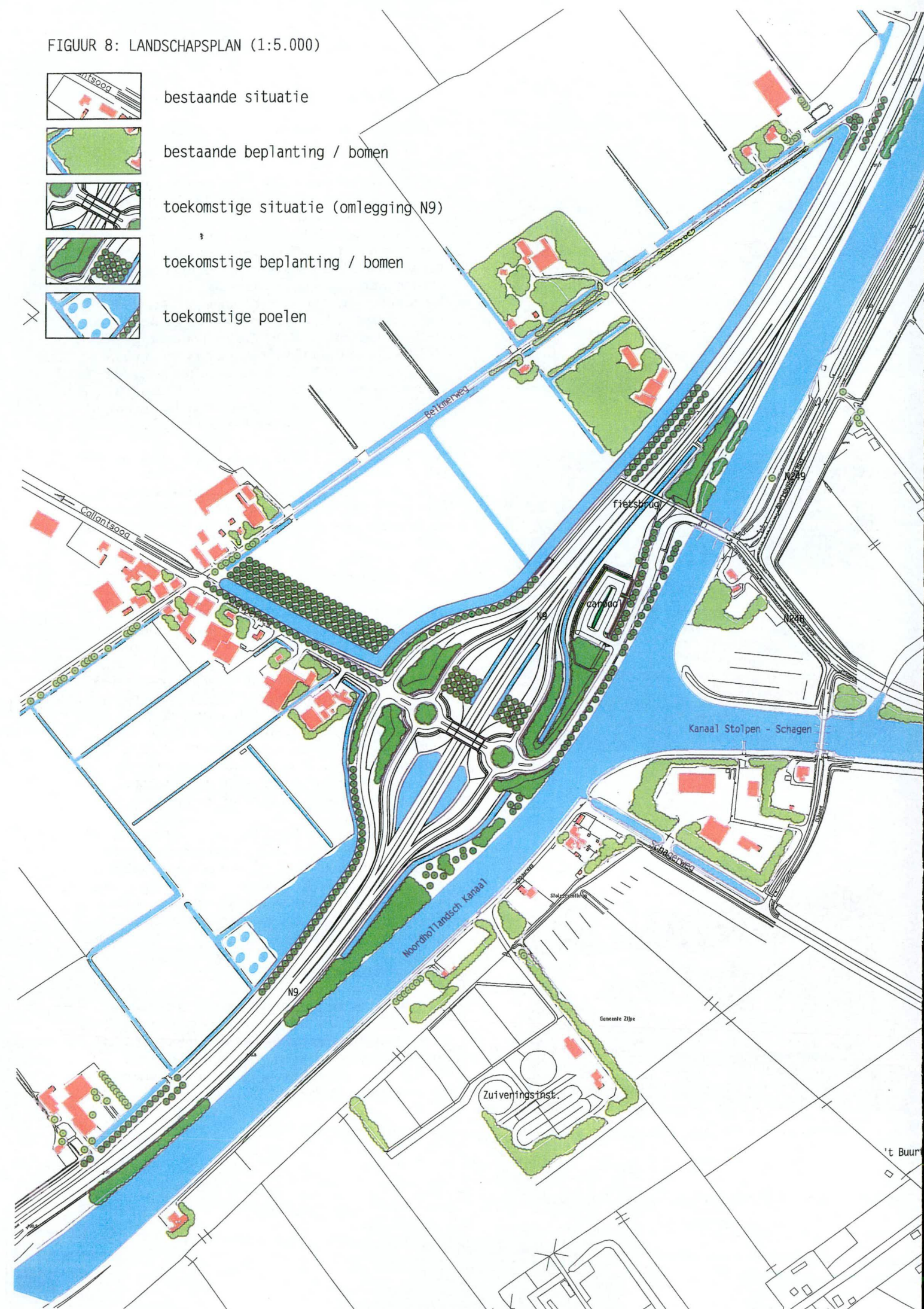
FIGUUR 7: BESTAANDE SITUATIE (1:5.000)

- topografie
- water
- beplanting
- bebouwing

FIGUUR 8: LANDSCHAPSPLAN (1:5.000)

- bestaande situatie
- bestaande beplanting / bomen
- toekomstige situatie (omlegging N9)
- toekomstige beplanting / bomen
- toekomstige poelen

4. PLANBESCHRIJVING DE STOLPEN

4.1 Inleiding

De omlegging van de N9 heeft ingrijpende gevolgen voor het kanaaldorp De Stolpen. Door de omlegging zal de bebouwing langs de N9 moeten verdwijnen. Het nieuwe viaduct over de verlegde N9 zal ruim zes meter boven het huidige maaiveld komen te liggen. Dit viaduct in combinatie met de taluds voor de op- en afritten zal een dominante ruimtelijke verandering in het open polderlandschap teweegbrengen. De hooggelegen wegaansluitingen zullen met rotondes worden uitgevoerd. Bij deze ruimtelijke ingrepen komen nog de bijkomende verkeerstechnische voorzieningen, zoals verlichting, bewegwijzering, verkeersborden en verkeersgeleidende elementen.

Kortom; de omlegging van de N9 bij De Stolpen vraagt om een duidelijk landschappelijk antwoord zodat de ingreep goed in een nieuwe ruimtelijke structuur wordt ingepast en het buurtschap een nieuwe eigen identiteit krijgt.

De nuchtere opbouw van het bestaande landschap in de Zijpe- en Hazepolder is aanleiding om bij de reconstructie van De Stolpen een nieuwe mathematische structuur aan te brengen met nieuwe sterke landschappelijke elementen.

Het aanbrengen van sterke landschappelijke elementen is belangrijk. Dit omdat in de loop der tijd de kleine landschappelijke elementen, zoals erfbeplanting door uitbreiding van de bebouwing op de erven, sterk zijn gereduceerd. Dit is ook de reden, dat er in het landschapsadvies van DLG (Quickscan, 2003) voor gekozen is om bij nieuwe ingrepen/aanpassingen van de N9 (bijvoorbeeld de aanleg van een parallelweg) grotere groene elementen terug te brengen.

4.2 Landschapsplan De Stolpen

Uitgangspunt voor de landschappelijke inrichting is de plaatselijke situatie. Het rationele polderlandschap van de Zijpe- en Hazepolder is sturend voor de vormgeving van de landschappelijke inrichting van het nieuwe tracé van de N9. De civieltechnische ingrepen zoals taluds worden in De Stolpen nuchter en functioneel ingericht met boomgroepen en gemaaide taluds.

Bij De Stolpen zijn de grote ruimtelijke ingrepen opgevangen door het aanbrengen van een nieuwe dominante derde dimensie. Ten noorden van de Stolperweg en in de lussen van de verkeersaansluitingen (op- en afritten) wordt een brede laan, een bomenweide aangebracht (zie figuur 8).

Deze opgaande groene elementen geven een nieuwe sterke ruimtelijke structuur aan De Stolpen. Door de aanleg van deze opgaande beplanting zullen de ruimtelijke ingrepen (viaduct, taluds en verkeerstech-

nische voorzieningen) in de nieuwe context worden opgenomen.

Deze nieuwe geïntroduceerde derde dimensie, bomen en de opgaande beplanting, zal rugdekking achter de grondlichamen geven en als een diffuus scherm voor de nieuwe kunstwerken, dijklichamen, en verkeers-technische voorzieningen werken.

De open ruimte tussen de aan te leggen bomenweide en het beplante erf ten noorden van de Stolperweg is zeer karakteristiek voor De Stolpen. Deze open kavel biedt tevens een bijzonder uitzicht vanaf de kanaaldijk tot aan de duinen over de Zijperpolder De graskavel tussen de voorgestelde boomweide en het zwaar beplante erf (boerderij Schilder) blijft in het landschappelijke ontwerp open. De zanderige bodem en de hoge grondwaterstand maken deze kavel zeer geschikt voor een meer gradiëntrijk natuurlijk grasland.

Waar de nieuwe N9 van de kanaaloever afbuigt wordt een bochtbegeleidende beplanting voorgesteld in de vorm van een driehoekig struweelvak met enkele boomvormers.

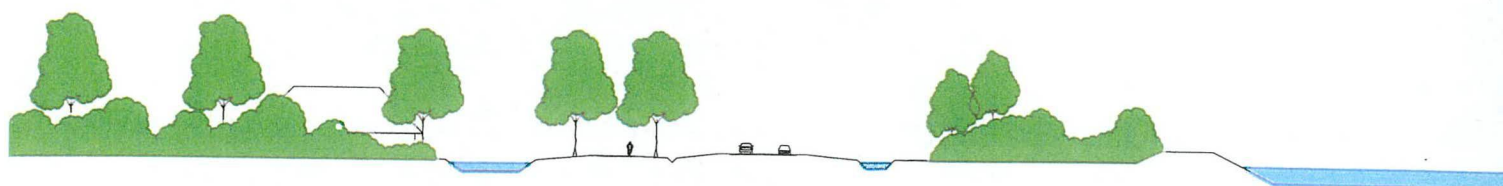
Op plaatsen waar een ruimtelijke verdichting langs de N9 aanwezig is, wordt tussen de weg en parallelweg, langs de bermsloot en tussen de weg en de kanaaldijk een boom-, bosbeplanting gesitueerd waardoor de karakteristieke groene poortwerking ook hier weer langs en over de weg ontstaat.

In het ontwerp is de fietsverbinding over de N9 bij de Stolperbrug los gelegd. Hierdoor behoeven fietsers niet het autoverkeer op de op- en afritten bij de rotondes te kruisen.

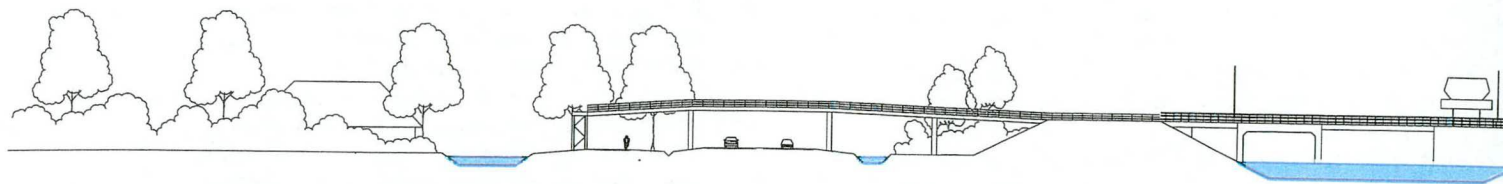
In het verlengde van het toekomstige fietspad, aan de noordzijde op de Stolperbrug, is in het ontwerp een lange brug opgenomen, zodat er een directe verbinding voor fietsers en voetgangers tussen de Stolperbrug en de parallelweg ontstaat.

Langs de vervallen N9 op de dijk is een carpoolstrook / park en ride terrein opgenomen.

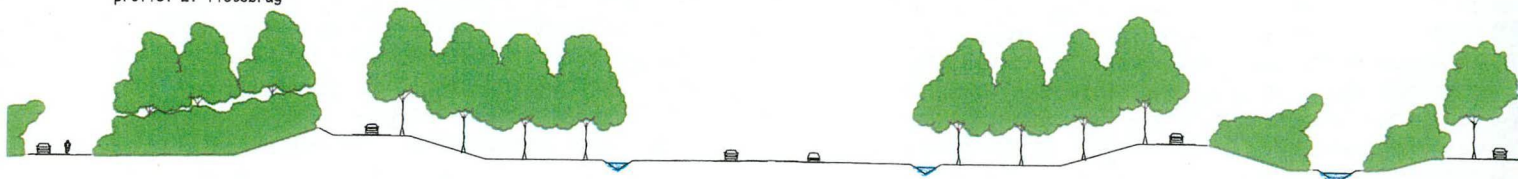

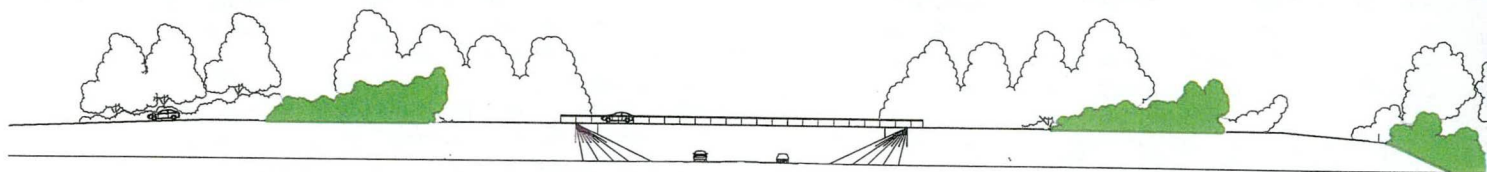
profiel 1: beplanting rondom erf (Schilder)

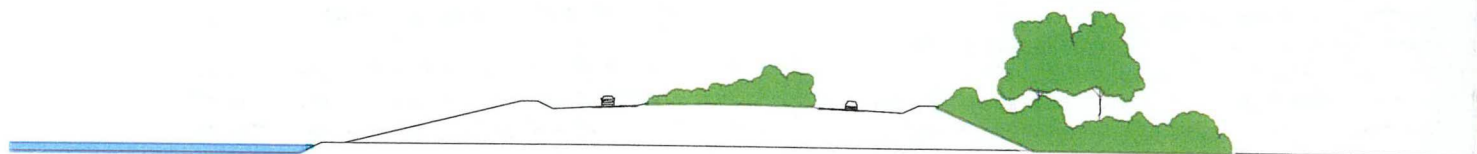
profiel 2: fietsbrug

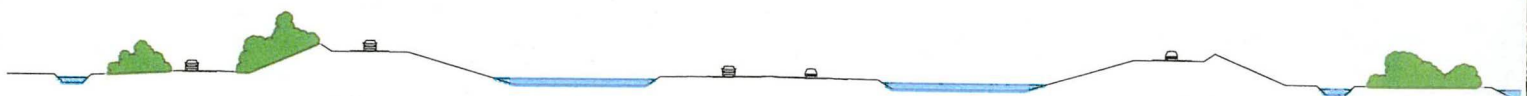
profiel 3: bomenweide N9

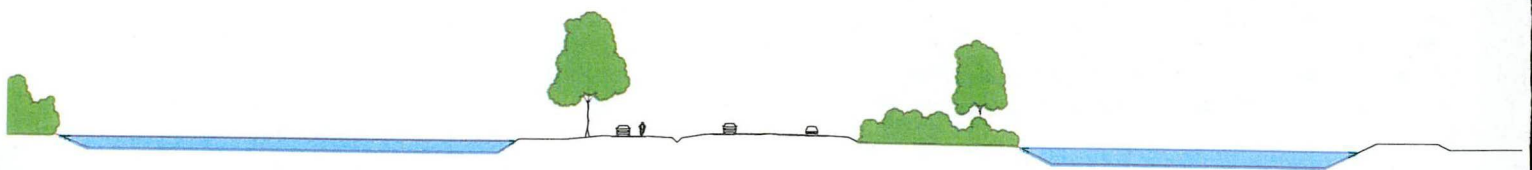
profiel 4: viaduct Stolperweg - N9

profiel 5: rotonde

profiel 6: waterpartijen in op-/afrit

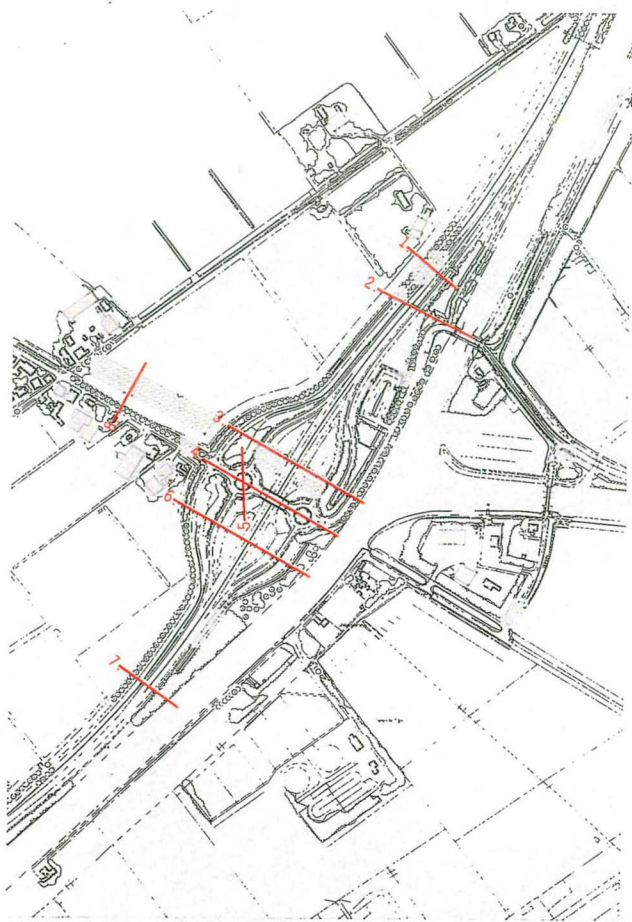
profiel 7: nieuwe waterpartij langs de N9

profiel 8: bomenweide langs Stolperweg

figuur 9a: Dwarsprofielen (toekomstige situatie)

figuur 9b: Situering dwarsprofielen

foto: Voorbeeld bomenweide

4.3 Planonderdelen

De bomenweide

De bomenweide ten noorden van de Stolperweg zal als een duidelijk structurerend element, de grootschalige verkeerstechnische ingrepen structuur en dekking geven.

Door de bocht in de nieuwe weg zal het gefragmenteerde bebouwingslint langs de Stolperweg veel sterker ervaren worden. De bomenweide zal dit storende beeld als bindend element verzachten.

De bomen aan de noordzijde van de Stolperweg en in de lussen van de op- en afritten staan in een strak verband. Gedacht wordt aan abelen in een vierkantsverband van 8.00 m. x 8.00 m. De bomen in de lussen staan in hetzelfde verband, gaan in het talud mee naar boven en staan zo dicht mogelijk langs de N9 en bij de verharding van de op- en afritten.

De op- en afritten en het viaduct

De op- en afritten en het viaduct worden strak vormgegeven.

De ronde vorm van de hoog gelegen rotondes is de aanleiding om de landhoofden ook rond te maken en ze de vorm van een afgeknotte kegel te geven. Dit betekent dat de basis van de taluds onder het viaducten cirkelvormig zijn. Tussen de aan de zuidzijde van de Stolperweg gelegen afritten worden twee scherp in het land gesneden waterpartijen aangelegd. De strakke vorm van de taluds, geaccentueerd door een gladde grasmat op de taluds en de spiegelende watervlakken moet het kunstwerk een duidelijk herkenbaar karakter geven.

Op de taluds tussen de op- en afritten en de parallelweg wordt struweelbeplanting met boomvormers aangebracht. De binnentaluds worden met gras ingezaaid en strak beheerd.

Rond de rotondes en langs de zuidelijke opritten wordt de berm voorzien van tuimeldijkjes om geluids- en lichthinder zoveel mogelijk te beperken. Mede voor de bewoners aan de overzijde van het kanaal. De beplanting moet uit bosplantsoen worden opgebouwd en uit windbestendige soorten bestaan zoals hondsroos, egelantier, vlier, veldesdoorn en abeel. Kunstwerken, zoals het viaduct moeten zoals vermeld in de randvoorwaarden, uniform zijn met andere kunstwerken die langs de N9 voorkomen. In overeenstemming met de gladde en strakke taluds past een strak vormgegeven viaduct het beste bij de omlegging in De Stolpen.

De rotondes

Voorgesteld wordt het 'rotonde-eiland' sterk bolvormig aan te leggen en met kruipwilg, hondsroos, egelantier en vlier te beplanten.

Wij stellen ons hierbij een schuin oplopende door de wind gevormde beplanting voor.

De vervallen N9 langs het kanaal

Door de omlegging van de N9 verdwijnt een groot deel van de oude N9 langs het kanaal.

Waar de oude weg niet meer functioneert, ten noorden van de brug en ten zuiden van de Stolperweg, wordt deze verwijderd. Het dijkprofiel moet weer een duidelijke dijkvorm krijgen en kan als begraaibare grasdijk gaan functioneren.

Tussen de nieuwe aansluiting en de Stolperbrug over het kanaal (N248 richting Schagen) komt een nieuwe weg gedeeltelijk op het oude tracé van N9 langs het kanaal.

In de restruimte tussen de noordoostelijke afrit en deze weg op de kanaaldijk komt een struweelbeplanting met boomvormers. De sloot tussen de beide taluds moet alleen een afvoerende greppel worden zodat de struweelbeplanting tussen de taluds zo sterk mogelijk aaneengesloten kan worden.

Langs deze verbindingsweg op de dijk komen aan weerszijden van de weg iepen te staan.

Deze bomen geven de weg geleiding langs het kanaal en geven meer diepte aan het uitzicht over het open polderlandschap richting de duinen.

Langs het kanaal moet de informele beplanting gehandhaafd blijven. Enkele openingen kunnen in deze beplanting aangebracht worden om meer zicht op het kanaal en de brug te krijgen.

Langs de weg wordt aan de kanaalzijde een muurtje aangebracht zowel als verkeersgeleiding en ter voorkoming van zichthinder voor de bewoners aan de overzijde van het kanaal.

De waterpartij

Ten zuiden van de nieuwe aansluiting is een grote waterpartij in het ontwerp opgenomen. Deze waterpartij moet de identiteit van de aansluiting De Stolpen accentueren. Tussen de weg en het water zijn knotwilgen geplaatst om het aanvliegegevaar van vogels te beperken.

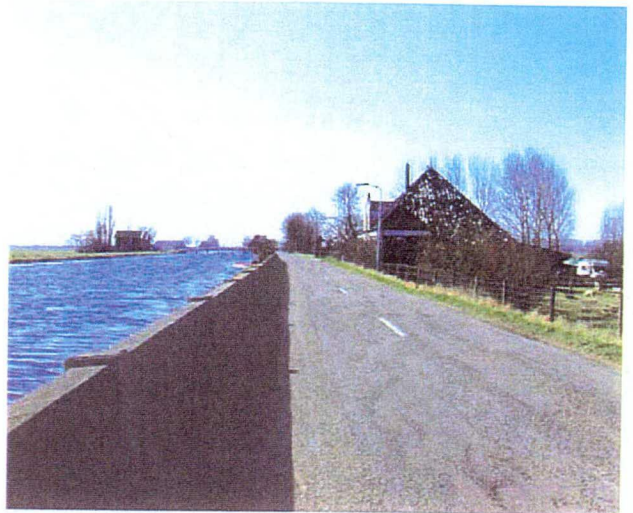
Behalve een duidelijk landschappelijk element zal de plas een bijdrage leveren aan de landelijke en provinciale behoefte om het waterbergend vermogen van de polder te vergroten.

Het voedselarme, zanderige materiaal dat vrijkomt bij de aanleg van de plas kan gebruikt worden voor het afwerken van bermen.

De fietsbrug

Voorgesteld wordt om de brug voor fietsers en voetgangers over de N9 tussen de Stolperbrug en de parallelweg licht en transparant uit te voeren zoals andere houten bruggen die veel in Noord-Holland gerealiseerd zijn. Als voorbeeld kan de brug over de ringvaart van de Schermer ten oosten van Alkmaar-Oudorp worden genoemd (zie foto).

Omdat het doorgaande fietsverkeer (Schagen - Callantsoog) hoofdzakelijk de parallelweg in zuidelijke richting zal gebruiken, wordt aan de zuidzijde van

foto: Voorbeeld kanaaldijk met keermuurtje

foto: Voorbeeld erfbeplanting als luwte-eiland

foto: Voorbeeld fietsbrug

foto: Voorbeeld wegberm

deze brug een lange hellingbaan en aan de noordzijde een trap voorgesteld.

De wegbermen

Het karakteristieke beeld van de 'oude' N9 is een weg met incidentele wegbeplanting. Alleen op plekken waar landschappelijke elementen (erven, windsingels) de weg raken is opgaande beplanting langs de weg aanwezig. Een door de wind gevormde beplanting kraagt over het fietspad en de weg. In de nieuwe situatie proberen wij dit beeld te herstellen zodat vooral de fietsers zich van luwte-eiland naar luwte-eiland kunnen verplaatsen (*zie foto*). Dit is ook het advies van Dienst Landelijk Gebied.

In het landschapsplan zijn relatief brede bermen opgenomen. Los van de technische, ecologische en landschappelijke eisen geven brede bermen een royaal beeld waardoor de weg visueel beter wordt opgenomen in het open weidelandschap. Daarnaast kunnen in een breed profiel kleine hoogteverschillen makkelijk worden verwerkt.

Een uitgangspunt van Rijkswaterstaat is het streven naar ecologische bermen met een natuurlijke oeverafwerking. Voor de N9 geldt dit uitgangspunt in het bijzonder omdat een ondersteuning van ecologische noord-zuidbewegingen in dit deel van Noord-Holland zeer gewenst is.

De buitenste 5 meter van de berm is gereserveerd voor kabels en leidingen zodat, wanneer er ruimte gevonden moet worden voor een meer natuurlijke oeverafwerking en baggerspecie, deze nog buiten de kabels en leidingen gevonden moet worden.

Door de bermen voldoende breed te maken is het mogelijk een zonering in het dwarsprofiel van de berm op te bouwen. De strook direct langs de verharding van de autoweg moet om verkeerstechnische redenen regelmatig gemaaid worden. Om bij de erven het wegbeeld te verdichten is het noodzakelijk om op voldoende afstand van de rijweg (10 meter) boom- en/of struweelbeplanting te kunnen plaatsen. Boom- en/of struweelbeplanting moet minimaal 3 meter van de parallelweg staan om doorgang te kunnen bieden aan brede landbouwmachines.

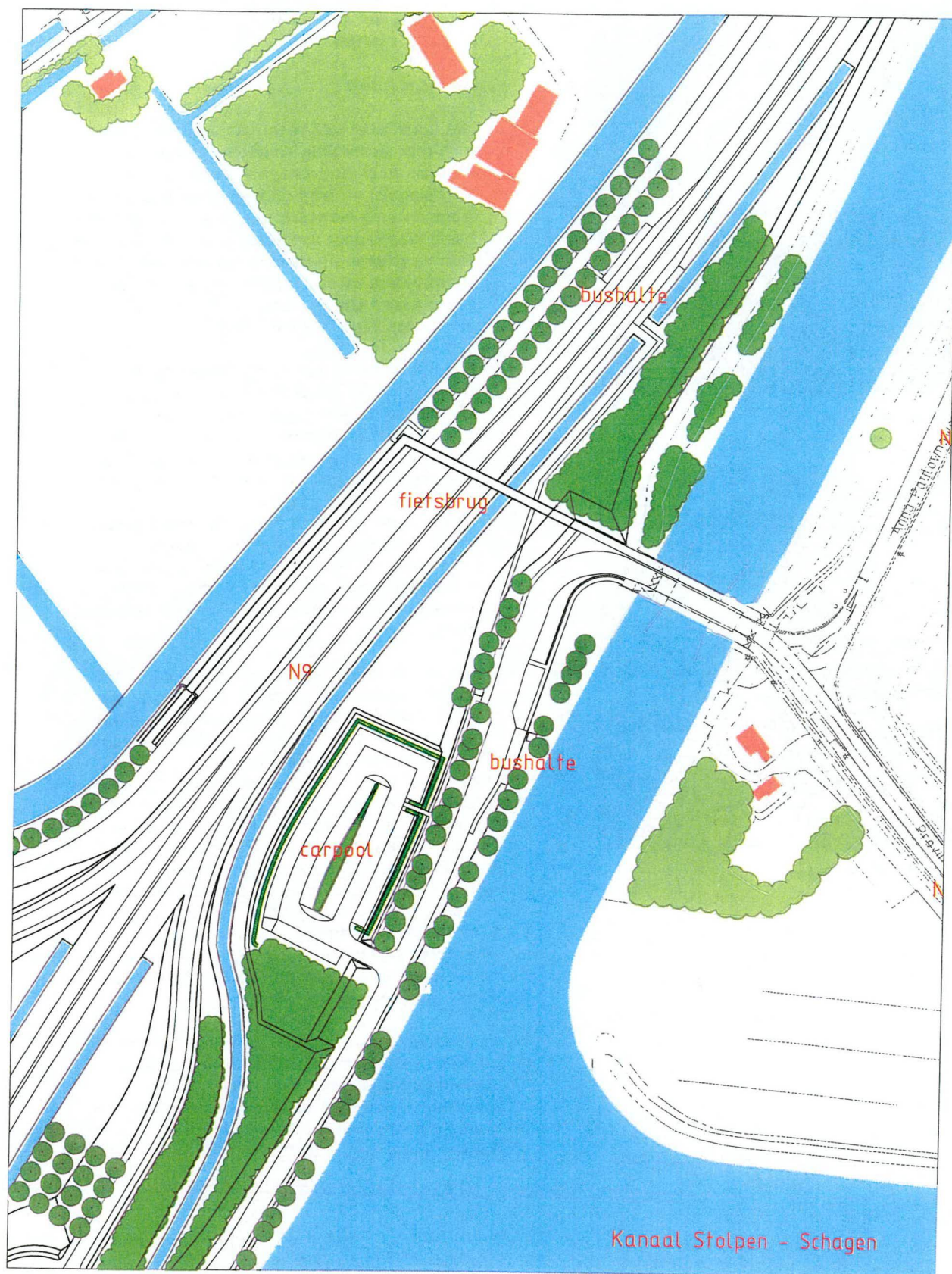
Door bovengenoemde wensen/eisen ontstaat een bermbreedte van minimaal 13 m. tussen de hoofdrijweg en de parallelweg. Mede door de schrale bodem en de hoge grondwaterstand kan op de niet ingeplante delen een zeer rijke ecologische grasberm ontstaan.

Carpoolplaats en bushaltes

De kruising N9-Stolperweg zal gaan functioneren als overstappunt voor busreizigers in noord-zuid en oost-west richting.

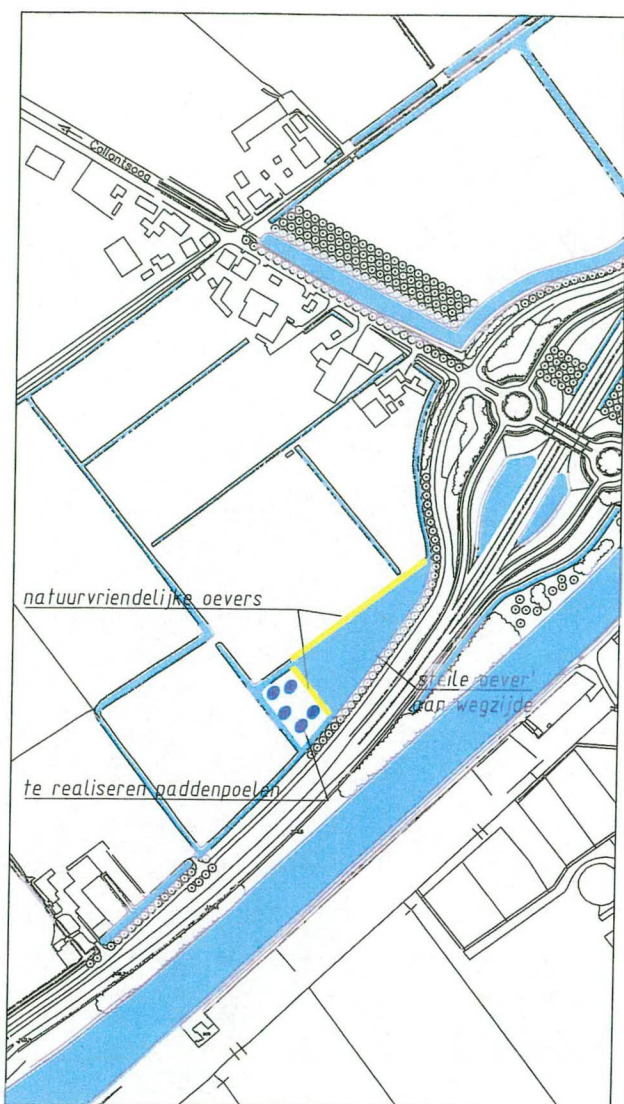
Hiervoor zijn op de dijk (oude N9) en de verlegde N9 bushaltes in het ontwerp opgenomen.

figuur 10: Ontwerp carpoolplaats

figuur 11: Mitigerende en compenserende maatregelen

Buspassagiers kunnen via een pad in het dijktaalud of via de fiets-/voetbrug naar de kruisende busverbinding lopen. Het voetpad is in het dijktaalud gelegd om zoveel mogelijk sociale controle vanaf de autoweg en de fiets-/voetbrug aan de passanten te kunnen geven.

Door de omlegging van de N9 zal de bestaande carpoolstrook verdwijnen. In het ontwerp is tussen de weg op de kanaaldijk en de noordelijke oprit van de nieuwe N9 een nieuwe carpoolplaats opgenomen. Deze parkeerplaats kan tevens gebruikt worden door buspassagiers (park en ride).

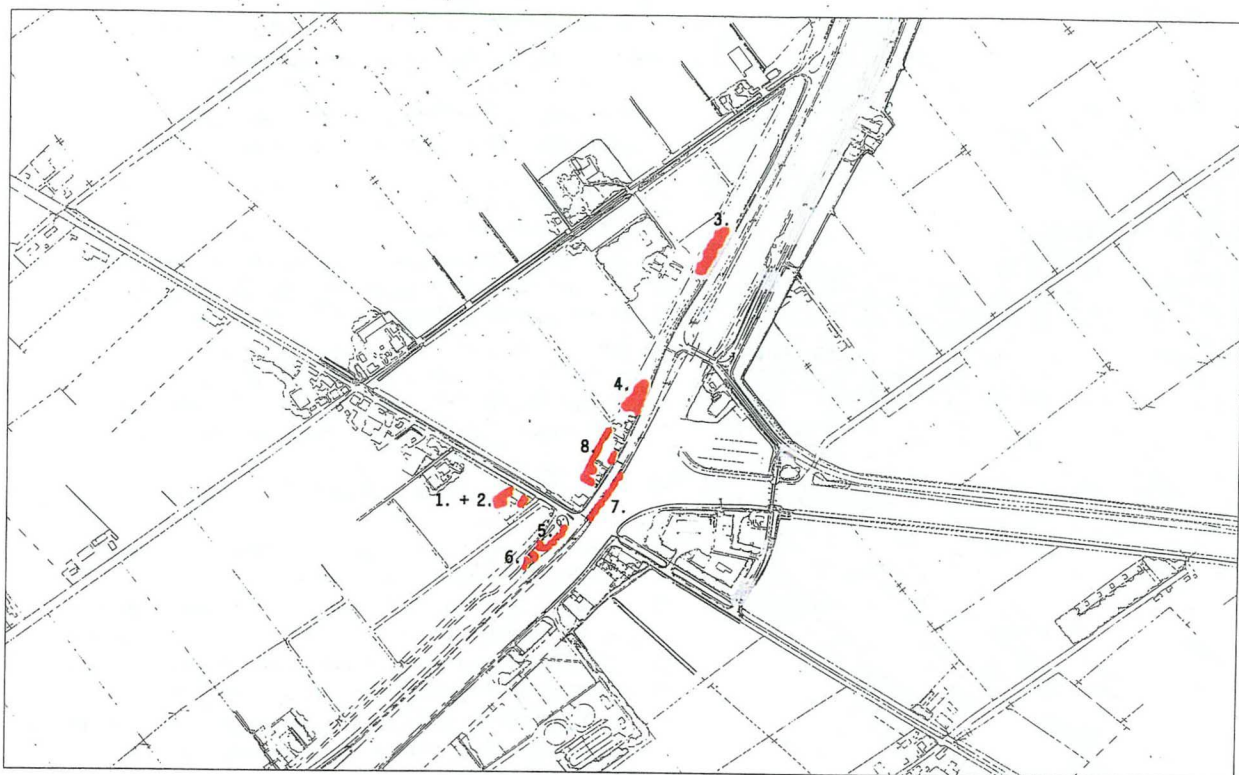
Om het open zicht op de polder en de duinen te behouden wordt dit parkeerterrein alleen met een haagbeplanting gemarkeerd (zie figuur 10).

Mitigerende en compenserende maatregelen

Door het bureau Van der Goes en Groot is voor De Stolpen een natuurtoets opgesteld. In deze natuurtoets worden maatregelen beschreven om de negatieve invloeden van de omlegging op flora en fauna te beperken. Omdat deze maatregelen ook landschappelijk ingepast dienen te worden zijn ze in dit landschapsplan opgenomen. Voor meer informatie kan de natuurtoets, deel A en B, worden geraadpleegd.

De nieuw te graven waterpartij aan de zuidwest-zijde van het verlegde tracé is van een ecologische oever voorzien. Dit geldt niet voor de oever aan de wegzijde. Deze oever krijgt een steil talud zodat dieren minder snel de richting van de weg zullen opgaan. Naast de ecologische oevers worden er ook een vijftal poelen ten behoeve van de rugstreeppad aangelegd. Deze poelen komen te liggen aan de zuidkant van de nieuw te graven waterpartij (zie figuur 11). Tevens is hier een boombeplanting aangebracht om aanvliegevaar van vogels te voorkomen.

figuur 12: Overzicht te verwijderen beplanting

figuur 13: Overzicht aan te brengen beplanting

foto: Te compenseren beplanting (foto: RWS)

foto: Te compenseren beplanting (foto: RWS)

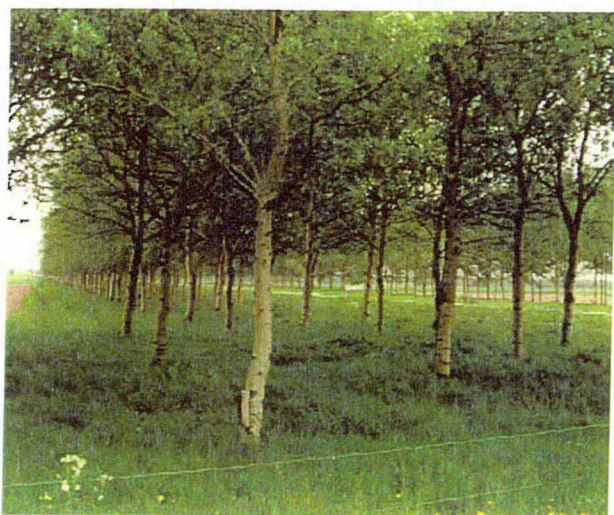

foto: Voorbeeld bomenweide (compensatie)

5. BALANS VOOR DE BOSWET

5.1 Verwijderde beplanting

In het kader van de boswet moet beplanting die door het uitgevoerde werk is gesneuveld worden herplant. Uitgaande van het voorliggende ontwerp is de volgende berekening gemaakt voor wat betreft de beplanting die door de toekomstige werkzaamheden zal verdwijnen (zie figuur 12).

locatie	oppervlakte (m ²)
1. Stolperweg nr. 3	45,00
2. Stolperweg nr. 1	45,00
3. N9 westzijde Belkmerweg nr. 140	1.700,00
4. N9 km. 101.2 westzijde	1.035,00
5. Langs buitenkant carpoolplaats	65,00
6. Bij bushalte carpoolplaats	115,00
7. N9 oostzijde (langs kanaal) bij kruising Stolperweg ten noorden van duiker	700,00
8. N9 westzijde nr. 56 t/m 63	1.000,00
TOTAAL:	4.705,00

5.2 Aangebrachte beplanting

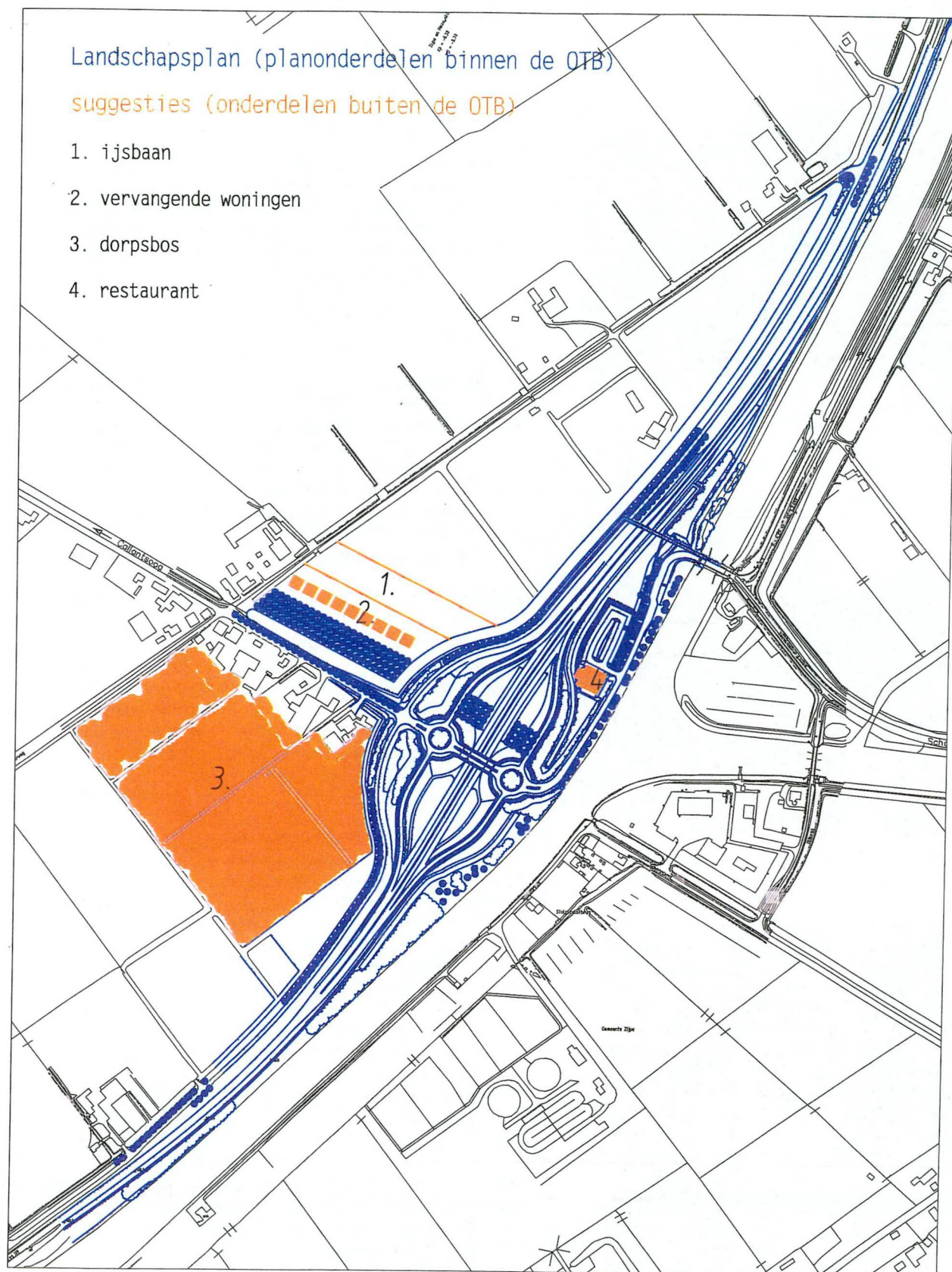
Uitgaande van het huidige landschapsplan zal er naar schatting 3,70 ha. beplanting worden aangeplant. Aan te brengen solitaire bomen en laanbomen zijn bij deze berekening inbegrepen (zie figuur 13).

locatie:	oppervlakte (in m ²)
1. beplanting hoek Belkmerweg-N9	1.300,00
2. beplanting oever kanaal-Stolperbrug	2.800,00
3. bomen parallelweg nabij erf	1.600,00
4. haag rondom carpool	300,00
5. bomen langs NH Kanaal	2.400,00
6. beplanting ten zuiden van carpool	3.700,00
7. bomen/boomweide Stolperweg	5.800,00
8. bomen nabij viaduct	1.700,00
9. beplanting afrit N9 - Stolpen	3.100,00
10. beplanting oprit N9 - Stolpen	3.700,00
11. beplanting in rotonden	800,00
12. beplanting langs kanaal	6.600,00
13. beplanting kanaal / nabij erf	3.200,00
TOTAAL:	37.000,00

(Solitaire bomen zijn in de totale oppervlakte meeberekend door een boom een oppervlakte van 50 m² toe te kennen. Het totaal aantal bomen in het plan bedraagt ca. 320 st.)

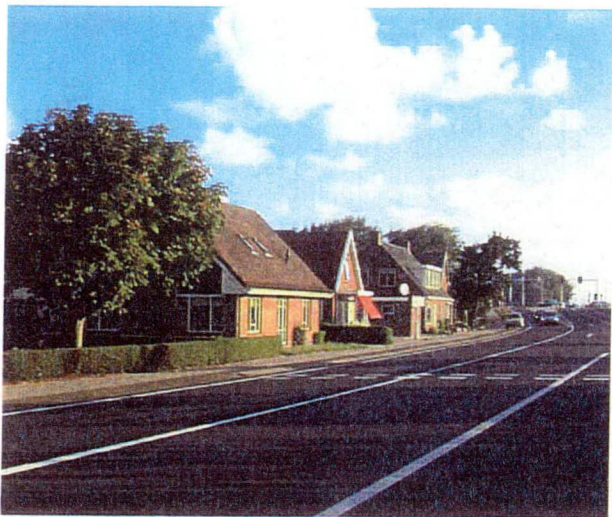
(bovengenoemde hoeveelheden zijn indicatief, de exacte oppervlakten zullen bij de planuitwerking)

figuur 14: Overzicht landschapsplan en suggesties

foto: Bebouwing van De Stolpen langs de N9

foto: Voorbeeld ijsbaan

foto: Voorbeeld dorpsbos (het Wildrijk)

6. SUGGESTIES VOOR TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

6.1 Inleiding

Het landschapsplan zoals beschreven in de voorgaande hoofdstukken wordt verwerkt in het Ontwerp Tracébesluit (OTB). Deze werkzaamheden zullen door Rijkswaterstaat worden gerealiseerd (betaald en aangelegd).

In dit hoofdstuk worden suggesties gegeven voor de herbouwlocaties van de te amoveren woningen, het restaurant en de ijsbaan. Tevens is er een groot groenelement ingepast, die de voorgestelde ruimtelijke structuur van De Stolpen versterkt.

Deze suggesties vallen buiten de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat en worden niet in het OTB opgenomen maar wel besproken met de belanghebbende instanties. De eventuele verdere uitwerking van en besluitvorming over deze suggesties en de planologische inpassing ervan zal door de Provincie Noord-Holland en de gemeente Zijpe moeten worden uitgewerkt.

6.2 Suggesties

Door de omlegging van de N9 dienen er een aantal nieuwe locaties gevonden te worden voor de stolpboerderij, de ijsbaan en de woningen bedrijven langs het Noordhollandsch kanaal (zie figuur 14 en 15 op blz. 32).

Vervangende woningen

Voor de bewoners van de te amoveren woningen langs de N9 is een nieuwe locatie mogelijk ten noorden van de bomenweide. Door de woningen evenwijdig aan de boomweide te plaatsen blijft het uitzicht vanaf de dijk over de polder naar de duinen gehandhaafd.

Ijsbaan

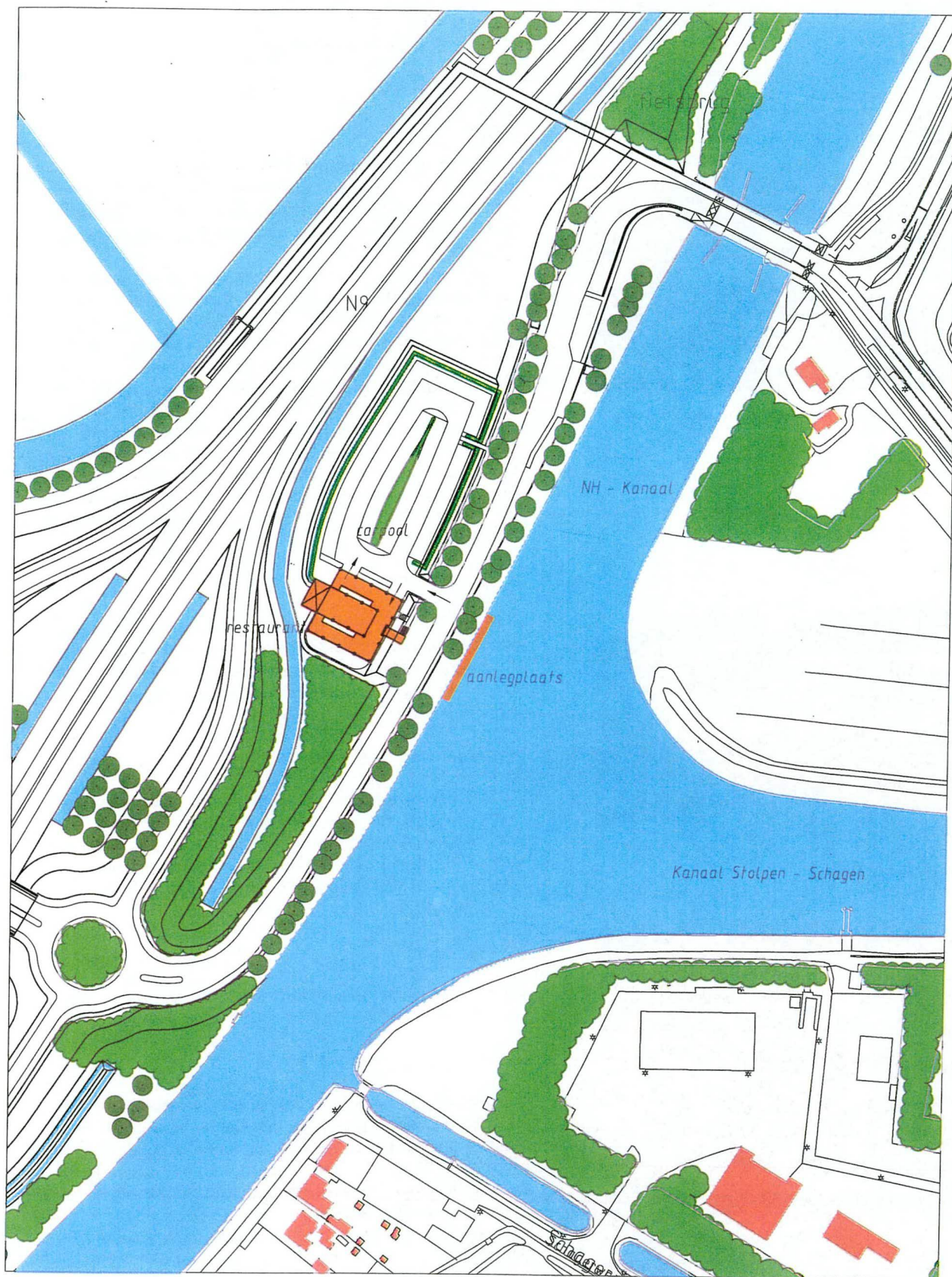
Voor de vervallen ijsbaan is ten noorden van de bomenweide/woningstrook een locatie aangegeven.

Dorpsbos

Ten zuiden van de Stolperweg is een voorstel voor het aanleggen van een dorpsbos opgenomen. Dit bos kan gezien worden als een compensatie voor alle opgaande beplanting die in de loop der tijd in de Zijpe- en Hazepolder verdwenen is (erfbeplanting en kleine groene elementen). Een bos op deze locatie past goed in het Duinzoomplan van de provincie Noord-Holland. Met het Duinzoomplan wil de provincie Noord-Holland meer groenelementen terugbrengen in de Zijperpolder.

Door de bochten in het nieuwe tracé, de van het

figuur 15: Detail omgeving restaurant

foto: Voorbeeld restaurant

kanaal wegdraaiende bochten, is het zicht op de achterzijde van de bedrijven langs de Stolperweg (grote anonieme schuren zonder erfbeplanting) voor de weggebruiker aanzienlijk versterkt. Om deze landschappelijke nivellering en de dominante ingrepen in het vlakke polderlandschap te compenseren, wordt voorgesteld om De Stolpen een nieuwe identiteit te geven in de vorm van een dorpsbos.

Door het bos aan de zuidzijde van de Stolperweg worden tevens de grootschalige bedrijfsgebouwen in het landschap ingebed.

Het voorgestelde dorpsbosje heeft voldoende maat om een goede windgeschoren beplanting op te bouwen.

Restaurant

Naast de carpoolplaats is ruimte in het ontwerp voor het situeren van een restaurant. Het is aanbevelingswaardig om het restaurant op poten te plaatsen waardoor de parkeercapaciteit wordt vergroot en er tevens vanuit het restaurant een goed uitzicht over de markante aansluiting van het kanaal Stolpen - Schagen op het Noordhollandsch Kanaal ontstaat (zie figuur 15 en de voorbeeldfoto).

Voor het restaurant kan langs de oever een aanlegplaats worden gerealiseerd. Vanaf de waterwegen zal het restaurant met aanlegplaats een goed herkenbare plek worden.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR:

Trajectnota N9: Koedijk - De Stolpen
Rijkswaterstaat, 1998

Natuurtoets omleidingen N9 Schoorldam en De
Stolpen - Deel A: Inventarisatie beschermde flora en
fauna
Van der Goes en Groot, 2003

Natuurtoets omleidingen N9 Schoorldam en De
Stolpen - Deel B: Effect op de flora en fauna en
mitigerende en compenserende maatregelen
Van der Goes en Groot, 2003

Quicksan N9
Dienst Landelijk Gebied, 2003

Landschapsplan Rijksweg N9
Landinrichtingsdienst afd Verkeerswegen, 1994

Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe 1989
VVK Architectuur en Stedebouw BV, 1989

Het Noordhollands Landschap
J.T. Bremer en G. van der Heide, 1986

Kaartblad 14D - Schagen, 1:25.000
Topografische Dienst Emmen, 2002

Kaartbladen 210 en 211, 1:25.000
Historische atlas Noord-Holland

Bodemkaart van Nederland, kaartblad 14 West
(Medemblik) schaal 1:50.000
StiBoka, DLO-Staring Centrum, 1995

